

KIAULIŲ ENTEROVIRUSINIO ENCEFALOMIELITO EPIDEMINĖ SITUACIJA LIETUVOJE

Vilimas Sereika¹, Raimundas Lelešius¹, Algirdas Šalomska¹, Petras Mačiulskis²

¹ LVA, Veterinarijos institutas, Instituto g. 2, LT-56115 Kaišiadorys; tel.: (8-346) 60 691; el. paštas: virus@is.lt

² Lietuvos veterinarijos akademija, Užkrečiamų ligų katedra, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas

Santrauka. Kiaulių enterovirusiniam encefalomielitui (Tešeno liga, TL) diagnozuoti atlikti klinikiniai, epidemiologiniai, patologoanatominiai, serologiniai ir virusologiniai tyrimai. Remiantis šių tyrimų duomenimis, TL Lietuvoje diagnozuota nebuvo. Klinikiniai, epidemiologiniai ir patologoanatominiai tyrimai atlikti 32 kiaulininkystės ūkiuose, visose 10 Lietuvos apskričių. Serologiniams tyrimams surinkta 1680 kraujo serumo mėginių iš 8 apskričių, 22 rajonų ir 28 kiaulininkystės ūkių (po 60 iš kiekvieno). Mėginiai paimti skirtinguose kiaulininkystės ūkiuose iš įvairaus amžiaus, bet ne visų amžiaus grupių kiaulių. Serologinių tyrimų (serumo neutralizacijos reakcija) rezultatai parodė, kad nuo 73,3% iki 100% tirtų kiaulių turėjo antikūnų prieš pirmo serologinio tipo tešovirusus (TV-1) titrus nuo 1:8 iki 1:64. Net 25 iš 28 (89,3%) ūkių visi kraujo serumo mėginiai buvo serologiškai teigiami. Tik trijuose ūkiuose (10,7%) nustatytos serologiškai neigiamos kiaulės (bet ne paršavedės). Jos sudarė 26,7% (16 iš 60) 3–4 mėnesių kiaulaičių, 1,7% (1 iš 60) 70–80 kg svorio penimų kiaulių ir 36,7% (22 iš 60) 6 mėnesių kiaulaičių. Ištyrus 29 staiga nugaišusių 2–4 mėnesių kiaulių galvos smegenų mėginį, pristatytą iš 5 apskričių 7 ūkių, kiaulių tešovirusai SPEV ląstelių kultūroje nebuvo išskirti.

Raktažodžiai: kiaulių enterovirusinis encefalomielitas, Tešeno liga, tešovirusai.